

LEADER

Päijänne

TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2025

PÄIJÄNNE-LEADER RY

LEADER

PÄIJÄNNE

Kustaankuja 2
17200 VAAKSY
paijanne-leader.fi

Anu 040 7642 462
Anna 044 771 4073

Ihmisten kokoisille ideoille!
www.leadersuomi.fi

YHTEISTYÖSSÄ:

Sisällys

TOIMINTASUUNNITELMA JA TALOUSARVIO 2025	1
PÄIJÄNNE-LEADER RY	1
TOIMINTASUUNNITELMA 2025.....	3
Päijänne-Leader ry	3
Toiminnan painopisteet 2025	4
Strategiaa tukeva oma hanketoiminta	4
Kokoukset ja hallinto	4
Tilaisuudet ja tapahtumat	5
Viestintä	5
Yhteistyö	5
Oma hanketoiminta	6
Päijät-Hämeen Kylät.....	6
Edunvalvonta	6
Kehittäminen	7
Näkyvyys	8
Sisä-Suomen Kalaleader.....	8
Ohjelmakausi 2022–2027	8
Kalajaosto	9
Hanketoiminta	9
Kalaleaderin tiedotus- ja verkostotoiminta	10
TALOUSARVIO 2025	11

Päijänne

TOIMINTASUUNNITELMA 2025

Taustaa

Päijänne-Leader ry:n tehtävänä on toimia maaseudun kehittäjänä Asikkalan, Hartolana, Heinolan, Padasjoen, Pertunmaan, Sysmän, Hollolan, Lahden, Kärkölän ja Orimattilan kunnissa. Päijänne-Leader toteuttaa alueellaan omaa paikallista strategiaansa sekä EU:n yhteistä maatalouspolitiikkaohjelmaa, lyhyemmän CAP27 - suunnitelmaa. Yhteistyötä tehdään asukkaiden, yhteisöjen ja paikallisten viranomaisten sekä muiden organisaatioiden kanssa.

Toiminnan tarkoitus

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää paikallista omatoimisuutta, yhteistyöhön perustuvaa kehittämissuorituksia ja verkostoitumista eri toimijoiden välillä. Yhdistys toimii paikalliskehittäjänä, kannustaa asukkaita omatoimisuuteen, lisää kehittämiseen liittyvää osaamista, vahvistaa ja kehittää toimijoiden välistä yhteistyötä paikallisesti, alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Lisäksi yhdistyksen tarkoituksena on edistää elinkeinotoiminnan ja työllisyyden yleisiä edellytyksiä.

Toimintasuunnitelmassa huomioidaan ryhmän monirahastoisuus

Päijänne-Leader ry toteuttaa ja rahoittaa strategiansa sekä CAP27-suunnitelman mukaisia toimenpiteitä Leader-rahoituksella. Päijänne-Leader hallinnoi myös Sisä-Suomen kalatalouden toimintaryhmän toimintaa, jonka rahoitus tulee Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta. Päijänne-Leader hallinnoi myös maakunnallista kylätoimintaa, jota toteuttaa Päijät-Hämeen kylät Kyläjaoston kautta. Kylätoimintaan rahoitus tulee Maa- ja metsätalousministeriön kylätoiminnan valtionavusta Suomen Kylät ry:n kautta.

Päijänne-Leader ry

Hyvän elämän Päijät-Häme

Päijänne-Leader on toiminut maaseudun kehittämisen parissa jo vuodesta 1997. Vuonna 2023 käynnistyi yhdistyksen neljäs Leader-ohjelmakausi. "Hyvän elämän Päijät-Häme" on uuden, alueeltaan laajemmän Päijänne-Leader ry:n ensimmäinen paikallinen kehittämisstrategia.

Hyvän elämän Päijät-Häme – strategian painopisteet

- Pitovoimainen Päijät-Häme
- Vetovoimainen Päijät-Häme
- Lumovoimainen Päijät-Häme

Pitovoimainen Päijät-Häme muodostuu alueen ihmisten positiivisista kokemuksista ja havainnoista. Tavoitteena on pitää alue vahvana asumisen ja elämisen alueena lisäämällä osallisuutta sekä kehittämällä sujuvia arjen palveluja, hyvinvointia ja turvallisuutta. Pitovoimaa vahvistavat vahva paikallisidentiteetti ja -kulttuuri sekä kyky ottaa vastaan uusia vaikutteita ja ihmisiä.

Vetovoima kuvaa sitä, miltä alue näyttää ulkopuolisten silmin. Alueen vetovoimaisuus on yksi avaintekijöistä siinä, kuinka Päijät-Hämeen alue menestyy tulevien vuosien ja vuosikymmenten kilpailussa uusista asukkaista ja yrityksistä. Tavoitteena on, että Päijät-Häme on vetovoimainen paikka asua ja yrittää.

Alueen lumovoima rakentuu luonnosta, kulttuurista ja ruuasta, jotka saavat ihmiset irrottautumaan arjesta ja sen tuomasta stressistä. Alueen lumovoimaa ja sen lisäämistä hyödynnetään ihmisten hyvinvoin-

PÄIJÄNNE

Kustaankuja 2
17200 VAAKSY
paijanne-leader.fi

Anu 040 7642 462
Anna 044 771 4073

Ihmisten kokoisille ideoille!
www.leadersuomi.fi

YHTEISTYÖSSÄ:

nin parantamisessa sekä matkailun kehittämisessä. Lumovoimaa vahvistetaan sekä matkailijat että asukkaat huomioon ottaen. Tavoitteena on, että Päijät-Häme on erottuva ja ainutlaatuinen, joka vetoaa positiivisiin tunteisiin ja tuottaa elämyksiä.

Toiminnan painopisteet 2025

Leader-toiminta

Päijänne-Leader toteuttaa kehittämisstrategiaansa aktiivisella alueen asukkaita kehittämistoimintaan, tarjoamalla hankeneuvontaa, myöntämällä Leader-tukea paikallisiin kehittämis- ja investointihankkeisiin sekä yritystukiin. Päijänne-Leader toteuttaa myös omia strategiaa tukevia hankkeita. Lisäksi yhdistys osallistuu Leader-verkoston toimintaan ja toimii läheisessä yhteistyössä Hämeen muiden toimijoiden kanssa.

Vuoden 2025 keskeiset tavoitteet

- **Perustehtävä** – sujuva hankehallinto, toimivat prosessit
- Toimijoiden aktivointi ja kouluttaminen
- Vaikuttavan hanketoiminnan esiin tuominen
- Strategiaa tukeva oma hanketoiminta

Toimenpiteet 2025

- Tuetaan strategiaamme toteuttavien kehittämishankkeiden käynnistämistä ja toteutusta.
- Aktivoidaan toimijoita ja viestitään ohjelmakaudesta ja sen mahdollisuuksista.
- Tuodaan hankkeiden kautta syntyneitä vaikutuksia ja vaikuttavuutta esiin.
- Koulutetaan hanketoimijoita vaikuttavien ja strategiaa toteuttavien hakemusten tekemiseen.
- Järjestetään verkostoitumistapaamisia hanketoteuttajille.
- Valmistellaan ja haetaan rahoitusta strategiaa tukeville ns. kehyshankkeille.

Strategiaa tukeva oma hanketoiminta

Päijänne-Leader ry:n tehtävänä on toimia alueensa kehittäjänä sekä tiedottaa ja aktivoida asukkaita omaehtoiseen kehittämiseen. Omien Leader-hankkeiden toteuttaminen on nähty tehokkaaksi ja tulokselliseksi keinoksi kehittää koko seutua koskettavia asioita ja edistää Leader-ohjelman toteutusta silloin, kun toimenpiteelle ei ole löytynyt muuta toteuttajaa. Vuonna 2025 tavoitteena on edistää omien hankkeiden avulla mm. hanketoiminnan kautta syntyneitä vaikutuksia ja vaikuttavuutta.

Kokoukset ja hallinto

Sääntömääräiset kokoukset

Yhdistyksen uusien sääntöjen mukaisesti pidetään vuosittain kaksi varsinaista kokousta, kevät- ja syyskokous. Kevätkokouksessa keskitytään talousasioihin ja syyskokouksessa toimintasuunnitelmaan sekä henkilövalintoihin.

Yhdistyksen hallitus

Päijänne-Leader ry:n asioita ja tehtäviä hoitaa hallitus sekä palkatut työntekijät.

Yhdistyksen asioita hoitaa hallitus, johon kuuluu vähintään kymmenen ja enintään viisitoista jäsentä sekä kaksi varajäsentä kustakin kolmikannasta, yhteensä kuusi varajäsentä. Hallituksen kokouksissa esittelijänä toimii toiminnanjohtaja, asiantuntija ja sihteerinä taluspäällikkö. Hallituksen kokouksiin osallistuvat varsinaiset jäsenet ja heidän estyneenä ollessa kolmikannan mukainen varajäsen. Hallituksen kokouksia tullaan pitämään vuonna 2024 noin 6–10 kertaa.

Leader-toimisto ja henkilöstö

Yhdistyksen toimitilat sijaitsevat Asikkalassa sekä Lahdessa. Asikkalassa toimisto sijaitsee kunnan omista-

massa toimistohotellissa. Yhdistyksen palveluksessa on neljästä kymmeneen työntekijää; toiminnanjohtaja Anu Taipale, johtava asiantuntija Jukka-Pekka Jauhiainen, talouspäälikkö Anna Koskinen, kyläaktiivaattori Tiina Västilä (Henna Pirkosen sijainen), yritysaktiivaattori Joonas Karhinen, kalatalousaktiivaattori Janne Ruokolainen, kalatalouskoordinaattori Janne Niemimäki ja asuttavuushankkeen projektipäälikkö Lotta Mallinen sekä osa-aikaisina asiantuntijoina Yhteisömaatila- hankkeessa Mikko Niipala ja Jarkko Lehtopelto.

Talous

Yhdistyksen tulot koostuvat jäsenmaksuista ja satunnaisista myyntituloista. Yhdistystoiminnan menot syntyvät vuosikokouksesta sekä muista sellaisista menoista, joita ei hyväksytä hankerahoituksen piiriin, esim. muistamiset. Leader-toimintaan liittyvä aktivointi-, tiedotus-, koulutus- ja hallintokustannukset katetaan toimintarahalla.

Yhdistyksen rahaliikenteestä suuri osa on hankkeille maksettavan Leader-tuen sisältämää kuntarahaosuutta, joka kulkee yhdistyksen kautta ja jota maksetaan hankkeille Hämeen ELY-keskuksen tekemien maksupäätösten mukaan. Kuntaraha ei kirjaudu tuloslaskelmaan, vaan näkyy taseessa läpikulkevana eränä.

Jäsenistö

Jäsenistön yhteydenpitovälineenä käytetään uutiskirjettä, joka lähetetään n. kuusi kertaa vuodessa. Jäsenkirje lähetetään sähköpostitse kaksi kertaa vuodessa. Sähköpostitse jäsenille lähetetään myös kutsu vuosikokoukseen sekä jäsenmaksulasku.

Tilaisuudet ja tapahtumat

Henkilöstö osallistuu Ruokaviraston ja MMM:n ajankohtaiskoulutuksiin ja tapahtumiin tarpeen ja hallituksen harkinnan mukaan.

Hallituksen jäseniä koulutetaan hankeprosessista, ohjelmakauden hankemuodoista ja yritystuista. Hallitusta kannustetaan osallistumaan alueellisiin ja valtakunnallisiin koulutuksiin sekä tapahtumiin.

Hanketoteuttajille järjestetään hankehallintokoulutusta yhteistyössä Hämeen ELY-keskuksen kanssa. Koulutuksissa paneudutaan maksuhakemuksen tekemiseen ja siihen tarvittaviin tietoihin.

Viestintä

Yhdistyksen verkkosivut toimivat viestinnän perustana. Sivuilta löytyvät ohjeet hanketoimijoille hankeprosessin läpiviemiseksi. Yhdistyksen keskeinen viestintäkanava on nopea ja tehokas Facebook. Viestinnässä hyödynnetään myös muita sosiaalisen median kanavia, mm. Instagram. Yhdistykselle on otettu käyttöön vuoden 2024 aikana sähköinen uutiskirje, jonka avulla pystytään paremmin viestimään ajankohtaisista asioista suurellekin joukolle.

Yhteistyö

Leader-ryhmien välinen yhteistyö

Hämeen Leader-ryhmien välinen yhteistyö on monimuotoista ja aktiivista. Toimivan yhteistyön tavoitteena on vertaisoppiminen ja ajatusten vaihto. Vuoden 2024 aikana pidetään yhteisiä koulutustilaisuuksia ohjelmakauden haasteista, viestinnästä, yms. ajankohtaisista asioista.

Sisä-Suomen kalaleaderin muodostavien Leader-ryhmien kanssa jatketaan toimivaa yhteistyötä. Vertaisauditointia jatketaan Oulun seudun Leaderin sekä SavonLuotsi Leaderin kanssa.

Kuntayhteistyö

Päijänne-Leaderin viestinnän uudistuessa tullaan kuntien viranhaltijoille ja luottamushenkilöille lähettä-

mään sähköinen uutiskirje. Viranhaltijoiden kanssa käydään aktiivista vuoropuhelua hankkeiden tilanteesta, erilaisista kehittämiskohteista ja tarpeista. Kuntien mahdollistama hankkeiden välirahoitus on monen hankkeen onnistumisen edellytys.

Yhteistyö

Hyvä ja toimiva yhteistyö Hämeen ELY-keskuksen kanssa on menestyksellisen hanketoiminnan osalta erittäin tärkeää. MMM:n ohjeen mukaisesti ELY-keskukset ja Leader-ryhmät käyvät kahdenväliset keskustelut vuosittain. Tavoitteena on keskustelevan yhteistyön vahvistaminen. Yhteistyötä myös Etelä-Savon ELY-keskuksen kanssa pyritään ylläpitämään. Kalatalouden toimintaryhmän hallinnoinnin myötä on kehittynyt luonteva ja mutkaton yhteys Pohjois-Savon ELY-keskukseen.

Muita keskeisiä kumppaneita ovat Päijät-Hämeen liitto, LAB, Salpaus, ProAgria, LADEC, LahtiRegion ja Helsingin Yliopisto. Yhteistyöllä pyritään löytämään jatkuvasti uusia toimintatapoja ja yhteistyömuotoja.

Oma hanketoiminta

Leader-ryhmän oma hanketoiminta parhaimmillaan tukee paikallisten yhteisöjen elinvoimaisuutta ja kehitystä. Se tarjoaa räätälöityjä ratkaisuja alueellisiin tarpeisiin, tukee innovatiivisia ideoita ja edistää yhteistyötä paikallisten toimijoiden välillä. Hankkeet mahdollistavat myös rahoituksen ja resursien tehokkaan käytön, mikä on keskeistä myös tulosten saavuttamisessa. Aktiivinen hanketoiminta Leader-ryhmässä auttaa vahvistamaan paikallista identiteettiä ja lisäämään alueen vetovoimaisuutta, mikä puolestaan parantaa myös asukkaiden elämänlaatua.

Vuonna 2025 toteutetaan Älykkäiden Kylien hankekokonaisuutta, Yhteisömaatila-hankekokonaisuutta, Asuttavuuden hankekokonaisuutta sekä osallistutaan mm. ProAgria Etelä-Suomen Hurahda Hämeeseen ja KaMu-hankkeiden toteutukseen.

Päijät-Hämeen Kylät

Päijät-Hämeen Kylät toimii maakunnan kylien ja korttelien hyväksi. Innostamme asukkaita toimimaan oman asuinalueensa ja ympäristönsä kehittämiseksi. Olemme aktiivinen vaikuttaja, toimija ja kehittäjä. Toiminnasta, valtionavun käytöstä ja sisällöstä päättää erillinen Kyläjaosto. Päijät-Hämeen Kylät tukee toiminta-alueen kylien ja korttelien kehittämistä tunnustettujen tarpeiden mukaan. Kehittämistyöllä halutaan tukea kylien ja korttelien elinvoimaa, viihtyisyyttä ja turvallisuutta.

Hallinto ja henkilöstö

Päijät-Hämeen Kylillä on osa-aikainen kyläaktivaattori, joka hoitaa sihteerin ja kyläasiamiehen tehtäviä. Kyläaktivaattori tekee Päijät-Hämeen Kylien toimintaa ja alueen kyliä sekä kortteleita näkyväksi. Lisäksi kyläaktivaattori nimensä mukaisesti aktivoi kyliä ja kortteleita järjestämällä koulutuksia, tempauksia ja toimintaa maakunnan alueella. Toiminnasta viestiminen on myös keskeisessä roolissa kyläaktivaattorin työssä. Kirjanpidon hoitaa Päijänne-Leader ry:n talouspäällikkö.

Edunvalvonta

Vaikuttamistyö

Otetaan kantaa kylä ja kylätyötä puhuttaviin ajankohtaisiin asioihin. Vaikuttamistyötä tehdään mm. maakuntaliiton, kuntien, päättäjien kuin mediankin välityksellä.

Yhteistyö

Suomen muut maakunnalliset kyläyhdistykset, Suomen Kylät ja alueen toimintaryhmät ovat keskeisiä yhteistyökumppaneita, samoin alueen kunnat, oppilaitokset, keskeiset viranomaiset ja hankkeet. Päijät-Hämeen Kylät pyrkii verkostoitumaan ja lisäämään yhteistyötä mahdollisimman monipuolisesti.

Yhteistyöllä tuotetaan koulutuksia, kyläiltoja, tapahtumia tai jaetaan tietoa kylien kehittämisen tueksi ja alueiden yhteistyön tiivistämiseksi.

Päijät-Hämeen Kylien kyläaktivaattori toimii Päijät-Hämeen Yhdistysfoorumin jäsenenä edustamassa kyliä ja kylien yhdistyksiä. Yhdistysfoorumissa on laajasti maakunnan yhdistys- ja järjestötoimijoita. Kyläaktivaattori on edustajana Päijät-Hämeen hyvinvointialueen Järjestöneuvottelukunnan kylä- ja vapaaehtoistoiminnan paikalla.

Päijät-Hämeen Kylät tekee tiivistä yhteistyötä Päijänne-Leader ry:n kanssa. Yhteistyöllä halutaan saavuttaa laajaa synergiaa, kuten näkyvyyttä, uusia kehittämissuuntia sekä vahvuutta alueelliselle kehittämistyölle.

Kyläverkosto

Ylläpidetään ja päivitetään Päijät-Hämeen kylätoimijoista kylärekisteriä. Verkoston edunvalvontatyöhön kuuluu säännölliset kyselyt sekä edunvalvontatilanteiden havaitseminen ja niihin puuttuminen. Järjestetään kylätoimijoiden verkostotapaamisia.

Kyläjaosto

Kyläjaosto vaikuttaa Päijät-Hämeen kylätyön sisältöön. Kyläjaostoon valitaan toiminta-alueelta 6-10 varsinaista ja 3-5 varajäsentä. Kyläjaosto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan. Kyläjaoston jäsenen tulee edustaa alueellisesti mahdollisuuksien mukaan tasapuolisesti koko toiminta-aluetta. Päijänne-Leader ry:n hallituksesta valitaan vähintään yksi edustaja Kyläjaostoon varsinaiseksi jäseneksi. Kyläjaoston kokouksia pidetään keskimäärin 4-7 vuodessa. Kyläjaosto voi perustaa työryhmiä. Työryhmiin voidaan kutsua jäseniä myös Kyläjaoston ulkopuolelta.

Kehittäminen

Kyläohjelma 2023–2027

Päijät-Hämeen Kylät toteuttaa kyläohjelman mukaista toimintaa. Kyläohjelman sisältö koostuu kolmesta painopisteestä, joiden avulla maakunnallista kylä- ja korttelitoimintaa kehitetään. Kyläohjelmasta nostetaan vuosittain jokin päätemoista, joiden parissa kehitystyötä toteutetaan. Kyläohjelman teemat ovat: maallemuuton edistäminen monipuolisesti, talkoohengen nostatus ja ihmisten aktiivointi sekä paikallisen yhteistyön lisääminen ja kolmannen sektorin tärkeys.

Hanketoiminta

Hanketoimintaa tehdään paikalliseen, maakunnalliseen tai kansalliseen tarpeeseen. Toimintakauden aikana seurataan eri tahojen avoinna olevia hakuja sekä ollaan avoinna yhteistyöhankeille. Teemoja hanketoimintaan löytyy mm. Päijät-Hämeen Kyläohjelmasta tai Suomen Kylien Paikallisen kehittämisen ohjelmasta. Kyliä kannustetaan ja tuetaan hanketoimintaan sekä pyydetään mukaan yhteishankkeisiin.

Opintomatkat ja koulutukset

Päijät-Hämeen Kylät järjestää tarvittaessa opintomatkoja maaseudun sekä kaupunkiyhteisöjen kehittämiskohteisiin ja tilaisuuksiin. Lisäksi osallistumme toiminnan kannalta olennaisiin koulutustilaisuuksiin ja järjestämme niitä alueellamme ajankohtaisista aiheista. Hyödynnetään uuden Kyläkoutsin koulutuskonseptin valmiita koulutussisältöjä.

Kyläkahvit

Kyläkahvien tavoitteena on ollut tutustua mm. erilaisiin kyliin ja kylätaloihin, paikalliseen toimintaan ja alueella käynnissä oleviin hankkeisiin. Kyläkahvit ovat kaikille avoimia, matalan kynnyksen kohtaamispaikkoja, joissa on aina paikkaan ja/tai aikaan sopiva aihe. Tulevana vuonna kyläkahveja järjestetään sekä etänä että livenä tilanteen mukaan.

Päijänne

Kyläsuunnitelma

Tarjotaan apua kyläsuunnitelmien tekemiseen. Kyläsuunnitelma on kyläläisten yhteisesti tekemä suunnitelma kylän tulevaisuudesta. Se kokoaa kylän yhteisen tahdon ja ajatukset kylän kehittämiseksi. Kyläsuunnitelmaan kootaan kylän vahvuudet, mahdollisuudet ja ongelmakohdat.

Näkyvyys

Avoimet Kylät ja Avoimet Joulukylät

Osallistutaan valtakunnallisiin Suomen Kylien tapahtumiin. Päijät-Hämeen Kylien rooli on koordinoita ja koota tapahtumia sekä tehdä tapahtumapäiviä näkyväksi. Tapahtumiin pyritään saamaan mukaan kyliä joka puolelta aluetta. Päijät-Hämeen alueen tapahtumien koonti tehdään nettisivuille ja somessa tuodaan esimerkkejä esiin.

Vuonna 2025 kunnille ja kylille tarjotaan mahdollisuutta toteuttaa Kyläralli-konseptin mukainen tapahtumapäivä. Kylälle/korttelille osallistuminen tarkoittaa erikoiskokeen järjestämistä. Erikoiskokeen sisällön saa jokainen keksiä itse. Kylärallin avulla erikoiskokeita järjestäneet kylät ja korttelit saavat monipuolista näkyvyyttä ja tietoisuus kylistä ja kortteleista on lisääntynyt konseptin avulla.

Vuoden kylä ja ansiomerkit

Maakunnallinen Päijät-Hämeen Vuoden Kylä 2026 -kilpailu järjestetään yhteistyökumppaneiden kanssa. Hakuprosessi alkaa jo 2025 loppuvuodesta ja voittaja julkistetaan alkuvuodesta 2026. Maakunnan Vuoden Kylä saa vuosittain paljon positiivista näkyvyyttä ja sitä kautta mahdollisuuksia esitellä saavutuksiaan sekä toimintaansa. Lisäksi kannustetaan kyläyhdistyksiä hakemaan jäsenilleen Suomen Kyliä ry:n ansiomerkkejä.

Kyläkalaasi

Kyläkalaasissa juhlitaan päijäthämäläisiä kyliä ja tuodaan kylien ansioita sekä ansiokkaita tekijöitä esiin. Juhlaa vietetään mahdollisuuksien mukaan päijäthämäläisessä Vuoden Kylässä yhteistyössä yhteistyökumppaneiden ja Vuoden Kylän kanssa.

Viestintä

Sähköinen kyläkirje lähetetään tarpeen mukaan. Ylläpidetään sähköpostilistaa (tavoittaa n.670 henkilöä), joiden kautta lähetetään tietoa ajankohtaisista kylien, maaseudun ja kaupunginosien kehittämiseen liittyvistä asioista. Lisäksi tiedotetaan kaikkia yhteistyökumppaneita sekä paikallista mediaa yhdistyksen koulutuksista ja muista tempauksista. Facebookin ja Instagramin käyttöä tiedottamisessa hyödynnetään mahdollisimman hyvin. Yhdistyksen nettisivuja www.phkylat.fi päivitetään säännöllisesti.

Sisä-Suomen Kalaleader

Päijänne-Leader hallinnoi Sisä-Suomen Kalaleaderia, jonka tavoitteena on kalatalouden kehittäminen aktiivisella kalataloustoimijoilla, parantamalla alkutuotantoedellytyksiä, kehittämällä osaamista, aktiivisella yrityksillä ja yhteisöillä, informoimalla rahoitusmahdollisuuksista sekä kartoittamalla kehittämistarpeita seitsemän Leader-toimintaryhmän alueella. Sisä-Suomen Kalaleaderin muodostavat Jyväskylän ry, Maaseutukehitys ry, Pohjois-Kymen kasvu ry, Päijänne-Leader ry, Vesuri ry ja Viisari ry.

Ohjelmakausi 2022–2027

”Sisä-Suomen Kalaleaderin toiminta-alue on kestävä kasvun kalatalouden alue vuonna 2027”.

Vision mukaisesti alue on tunnettu laadukkaana kalaraaka-aineen tuottajana ja jalostajana. Alan tuotantoketjuun kuuluvien osapuolten välinen yhteistyö toimii saumattomasti keskenään sekä alan neuvonta- ja kehittäjäorganisaatioiden että vesialueiden omistajien ja viranomaisten kanssa. Alan kannattavuus on kohentunut uusien tuotantotapojen, logistiikan parantumisen ja jalostusasteen nousun seurauksena. Tämän lisäksi kalatalouden kestävän kasvun luomisessa noudatetaan Kotimaisen kalan edistämishjelman tavoitteita ja toimintatapoja, jotka tukevat myös Kalaleaderin tavoitteita. Alueen liiketaloudellisesti kannattavat matkailukalastusyritykset tekevät läheistä yhteistyötä paikallisyhteisöjen, muiden alueen matkailuyritysten sekä ammattikalastajien kanssa.

Kalaleader toteuttaa neljää strategista toimintalinjaa:

1. Innovaatiot ja alan kehittymisen varmistaminen
2. Ympäristötoimet, muutokseen varautuminen ja resilienssi
3. Raaka-aineen saannin ja tuotannon arvon lisääminen
4. Monirahastoisuus ja asiantuntijatahojen yhteistyö

Vuoden 2025 aikana tarkastellaan ja arvioidaan strategian toteutumista ja tehdään tarvittavat muutokset. Vuonna 2024 alkanutta vertaisauditointia Kalaleaderin toiminnasta jatketaan yhteistyössä kahden muun ryhmän kanssa.

Kalajaosto

Sisä-Suomen kalatalousryhmän kehittämisstrategian toimeenpanosta vastaa Kalajaosto. Kalajaosto suunnittelee aktivointitoimia yhdessä aktivaattorin kanssa ja tuo uusia näkökulmia, toimintatapoja ja kehittämisideoita Sisä-Suomen kalatalousryhmän toimintaan sekä huolehtii siitä, että alueen osajat ja huippuosaaminen saadaan mukaan kehittämistyöhön.

Kalajaosto käsittelee Sisä-Suomen kalatalousryhmälle osoitetut rahoitushakemukset ja antaa niiden rahoittamisesta tarkoituksenmukaisuusharkintaan perustuvan lausuntoesityksen hallinnoivalle Leader-ryhmälle. Kalatalouden toimintaryhmä onkin tiiviissä yhteistyössä alueen LEADER-ryhmien kanssa.

Henkilöstö

Kalatalouden toimintaryhmän käytännön työtä tekee aktivaattori Janne Ruokolainen. Aktivaattorin tehtävänä on koordinoita Sisä-Suomen kalatalousryhmän kehittämisstrategian toteuttamista. Aktivaattori aktivoi alueen asukkaita ja muita toimijoita, tiedottaa, antaa hankeneuvontaa, seuraa hankkeiden toteutusta ja toimii Kalajaoston esittelijänä ja sihteerinä sekä Ohjausryhmän sihteerinä. Aktivaattori osallistuu lisäksi kalatalousryhmien väliseen toimintaan kotimaassa ja ulkomailla. Kalatalousryhmän strategiaa tukevien hankkeiden kalatalouskoordinaattorina toimii Janne Niemimäki. Kalatalouskoordinaattori toteuttaa myös ryhmän viestintää.

Hanketoiminta

Kansallinen kalatalousverkosto

Maa- ja metsätalousministeriö ohjauksessa toimii Kansallisen kalatalousverkosto, johon kalatalousaktivaattorit laativat yhteistyössä verkostosuunnitelman. Aktivaattorit vastaavat verkoston eri toimenpiteiden toteutuksesta ja verkoston toiminnasta. Verkostotyöstä kertyy työaikaa noin kolmen kuukauden verran.

Hanketoiminta

Sisä-Suomen Kalaleaderin alueella on runsaasti vesistöjä, joiden alueelle kaupallisten kalastajien on vaikea saada lupia. Tämän takia on tarpeellista kehittää toimintaa, jonka myötä lupien saaminen helpottuu. Haasteen ratkaisemiseksi käynnistettiin Vesillepääsy-hanke. Hankkeessa järjestetään tilaisuuksia, joissa

Päijänne

vesienalueenomitajille kerrotaan tutkimuksiin perustuvaa tietoa kaupallisesta kalastuksesta ja kalakan-
tojen hoidosta. Kalaleaderin koordinaattori toimii hankkeen projektipäällikkönä.

Sisä-Suomen Kalaleaderilla on käytössään Hätäla Oy:ltä saama ”kalastajalle kiitos”-kampanjan lahjoitus
(10 000 €). Tämä raha käytetään kalastajien opintomatkahankkeen toteutukseen.

Kalastuksen mestari-kisälli-hanke jatkuu normaalisti koko käynnissä olevan ohjelmakauden ajan. Tällä
hetkellä mukana on ollut kuusi mestari-kisälli-paria.

Kalaleaderin tiedotus- ja verkostotoiminta

Kalatalousverkosto

Kalatalousverkosto hankkii käyttöönsä uuden nettiportaalin, joka on myös Kalaleaderin käytössä. Por-
taalin kautta voidaan välittää tietoa hankkeista ja tuoda yhteen alan osajia ja toimijoita.

Tilaisuudet ja tapahtumat

Kalaleader osallistuu tarpeellisiin tapahtumiin, tilaisuuksiin ja koulutuksiin sekä järjestää niitä myös itse
tarvittaessa Kalaparlamentti-tilaisuuksien lisäksi.

Sosiaalinen media ja kotisivut

Sisä-Suomen Kalaleaderin viestinnän perustana on verkkosivut. Sivuilla on tietoa kaikista Kalaleaderin
rahoittamista hankkeista ja sieltä löytyvät Kalaparlamenttien materiaalit. Lisäksi sivustolla viestitetään
ajankohtaisista tapahtumista, tilaisuuksista ja tutkimustuloksista. Hankehakijoille on myös tietoa rahoit-
uksen hakemisesta ja hanketoiminnasta.

Kalaleaderin sosiaalisen median kanavilla (Facebook ja Instagram) tiedotetaan ajankohtaisista asioista,
kuten tapahtumista, tilaisuuksista, rahoitusmahdollisuuksista ja hankkeiden etenemisestä. Viestinnän
käytännön toteutuksesta vastaa koordinaattori.

PÄIJÄNNE

Kustaankuja 2
17200 VAAKSY
paijanne-leader.fi

Anu 040 7642 462
Anna 044 771 4073

Ihmisten kokoisille ideoille!
www.leadersuomi.fi

YHTEISTYÖSSÄ:

Päijänne

TALOUSARVIO 2025

Talousarvion laadinnassa ei ole otettu huomioon suunnitteilla olevia, vuoden 2025 aikana haettavia hankkeita.

	TOIMINTARAHA	YHDISTYS	KYLÄJAOSTO	KALALEADER	STRATEGISET HANKKEET	YHTEENSÄ
Rahoitus						
Ely-keskus	239 280				108 976	348 256
Kuntaraha	59 820				27 244	87 064
Muut tuotot		10 000				10 000
Jäsenmaksut		1 000	1 000			2 000
MMM yleisavustus			37 235			37 235
EMKVR+valtio (kunta)				113 750		113 750
AKKE						7 950
Rahoitus yhteensä	299 100	11 000	46 185	113 750	136 220	606 255

Kulut						
Palkkauskulut	205 200	8 000	26 700	85 500	103 555	428 955
Flat rate 24/15/19/40%					32 665	32 665
Palkkiot	12 200					12 200
Ostopalvelut	28 200		11 000	7 000		46 200
Vuokrat	7 400			1 700		9 100
Matkakulut	29 600		4 950	15 000		49 550
Yhteiskulut			3 035			3 035
Muut kustannukset	16 500	1 500	500	4 550		23 050
Kulut yhteensä	299 100	9 500	46 185	113 750	136 220	604 755

PÄIJÄNNE

Kustaankuja 2
17200 VAAKSY
paijanne-leader.fi

Anu 040 7642 462
Anna 044 771 4073

Ihmisten kokoisille ideoille!
www.leadersuomi.fi

YHTEISTYÖSSÄ:

